

Onderwerp

Regionale kadernota Beschermd Wonen

Adviseur : M. Jansma**Programma** : 6. Sociaal domein**Portefeuillehouder** : A. Logemann**Datum B&W** : 15 maart 2022**Datum Raad** : 19 april 2022**Openbaar** : ja

Aan de Raad**Aanleiding**

Beschermd Wonen (BW) is een specialistische Wmo-maatwerkvoorziening voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid of licht verstandelijke beperking die niet zelfstandig kunnen wonen. Wij stellen de raad voor om nieuwe inhoudelijke, organisatorische en financiële kaders vast te stellen voor de regionale samenwerking vanaf 2022.

De tien gemeenten in Centraal Gelderland (Arnhem, Rheden, Renkum, Lingewaard, Overbetuwe, Westervoort, Duiven, Zevenaar, Doesburg en Rozendaal) werken samen in het programma 'Samen aan Zet' aan de transformatie van beschermd wonen naar beschermd thuis. Vanaf 1-1-2022 is de uitvoering van beschermd wonen een verantwoordelijkheid geworden van alle gemeenten. De centrumgemeente-constructie, via de gemeente Arnhem, houdt op te bestaan. De gemeenten hebben de opdracht van het rijk gekregen de regionale samenwerking te formaliseren in een niet vrijblijvende governance. Vanaf 2023 volgt de financiële doordecentralisatie.

Uw raad is eerder over de ontwikkelingen geïnformeerd. Het meest recente document, een bestuurlijk akkoord waar wij op 10 augustus 2021 mee hebben ingestemd, is op 21 september met een raadsinformatiebrief ter kennis gebracht van uw raad. Voor de volledigheid wordt het nogmaals aan uw raad aangeboden.

Gevraagde beslissing

1. Vast te stellen de regionale kadernota 'Samen aan zet 2022', als basis voor de regionale samenwerking en transformatie opgave van beschermd wonen naar beschermd thuis.
2. Kennis te nemen van het Bestuurlijk akkoord beschermd wonen, waarin afspraken zijn overeengekomen die worden uitwerkt in een meerjarig convenant en regionale begroting voor 2022.
3. Geen wensen en bedenkingen in te dienen over het in de Kadernota geformuleerde voornemen, de uitvoering van beschermd wonen vanaf 2023 deels onder te brengen bij de MGR Sociaal Domein.

Wat willen we bereiken?*1. Een inhoudelijke regionale visie*

Omdat de centrumgemeente-constructie na 31 december 2021 is geëindigd, hebben we een regionale visie en nieuwe samenwerkingsafspraken nodig. De regionale visie is geformuleerd in bijgevoegde regionale kadernota 'Samen aan Zet 2022 en verder' (* bijlage 1). Het document beschrijft de inhoudelijke vervolgkoers en legt de basis voor de inrichting van de regionale samenwerking en de transformatieopgave van beschermd wonen naar beschermd thuis.

In bijgevoegde Notitie worden de belangrijkste punten uit de nota samengevat (* bijlage 2). Hij bevat ook de reactie van de Adviesraad Sociaal domein en een eerste raming van onze Rijksbijdrage BW 2022 t/m 2032.

2. Een vorm voor de regionale samenwerking (governance)

Een geformaliseerde samenwerkingsstructuur voor BW is een verplichting, maar regio's zijn vrij in de invulling daarvan. Onze regio kiest voor de lichtste vorm van samenwerking. Daarom regelen we de governance, onze besluitvormingsstructuur, in een convenant.

Argumenten

Regionale samenwerking noodzakelijk en verplicht

Met ingang van 2022 is de inhoudelijke doordecentralisatie BW een feit en met ingang van 2023 ook de financiële doordecentralisatie. Alleen door regionaal samen te werken, kunnen we het nodige vangnet bieden voor de meest kwetsbare inwoners en de transformatie van beschermd wonen naar beschermd thuis realiseren. Volgens de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) moeten de gemeenteraden voor Beschermd Wonen een regionale visie vaststellen. Dat gebeurt met vóórliggende kadernota.

Gemeentelijk belang

Onze gemeente heeft op dit moment geen inwoners die gebruik maken van de voorziening Beschermd Wonen (* zie bijlage 1 bij de Kadernota). Wij brengen financiële middelen in voor een voorziening waar onze inwoners zo nodig een beroep op kunnen doen. Daarnaast zijn de thema's uit de Kadernota van belang voor alle inwoners met een psychische kwetsbaarheid en/of een licht verstandelijke beperking. Dit komt het duidelijkst naar voren bij het thema 'De inwoner centraal', wat gaat over integrale ondersteuning dicht bij huis, preventie en vroegsignalering.

Draagvlak

Bij de voorbereiding van de kadernota zijn vanuit het regionale samenwerkingsverband 'Samen aan Zet' gesprekken gevoerd met inwoners, cliënt(vertegenwoordigers) en aanbieders van Beschermd Wonen. De regionale kadernota is 24 september 2021 geaccordeerd door de stuurgroep Samen aan Zet en op 1 oktober door het RPO (Regionaal Portefeuillehouders Overleg) Zorg.

De adviesraad Sociaal domein heeft op 15 oktober 2021 vergaderd over de regionale kadernota. De adviesraad onderschrijft de doelstellingen en geeft daarnaast een aantal aandachtspunten mee. De volledige reactie is opgenomen in bijlage 2 bij dit raadsvoorstel.

Kanttelingen

Financieel risico

Vanaf 2023 worden wij financieel (mede)verantwoordelijk voor beschermd wonen in onze regio. Omdat in de periode 2023-2032 de middelen deels aan de regiogemeenten en deels aan de voormalige centrumgemeente Arnhem worden toegekend, zijn regionale financiële afspraken nodig. Onze regio ontvangt de eerste jaren nog voldoende financiële middelen om het huidige regionale aanbod te kunnen financieren. Op termijn is de groei van beschermd thuis en de afname van beschermd wonen een voorwaarde om binnen de krimpende financiële kaders te blijven.

Uitdagingen in de regionale samenwerking

Volgens de NvO diende een regionale visie vóór 2022 door de gemeenteraden te zijn vastgesteld. Deze termijn is in meerdere gemeenten, waaronder Rheden en Rozendaal, niet gehaald. Inhoudelijk zitten wij als samenwerkende gemeenten op één lijn. Het was echter niet mogelijk om vóór 2022 sluitende meerjarige afspraken te maken over de financiën die benodigd zijn voor de uitvoering van de kadernota.

Wat gaan we daarvoor doen?

In bijgevoegde notitie 'Toelichting bij het raadsvoorstel Regionale kadernota Samen aan Zet 2022' worden de belangrijkste punten uit de nota samengevat (* bijlage 2).

a) Planning

1. Regionale visie

In de kadernota wordt aan de hand van de volgende vier thema's de vervolgkoers uitgezet: 1. De inwoner centraal; 2. Beschermd thuis; 3. Beschermd wonen als vangnet; 4. Sturen op het regionale zorglandschap.

Tijdpad

Om de visie te vertalen naar stappen en keuzes wordt er jaarlijks een regionaal uitvoeringsplan gemaakt. En elke twee jaar evalueren wij onze koers en stellen deze waar nodig bij vanuit het regionaal programma Samen aan Zet.

2. Lokale opgave

Beschermd wonen wordt in de toekomst veel meer 'in de wijk' georganiseerd in de vorm van 'beschermd thuis'. Dit betekent ook voor onze gemeente een lokale opgave. Om 'beschermd thuis' mogelijk te maken is een minimale basisset nodig, waaronder woningen en een integrale aanpak. Elke gemeente gaat dit uitwerken in een lokaal uitvoeringsplan. Voor ons lokaal uitvoeringsplan sluiten wij aan bij de gemeente Rheden, die voor onze gemeente de Wmo uitvoert en daarmee ook de Wmo-maatwerkvoorziening 'beschermd wonen/beschermd thuis'.

Tijdpad

Het eerste lokale uitvoeringsplan is op zijn vroegst in het 3e kwartaal 2022 gereed. Bij het opstellen hiervan worden cliënt(vertegenwoordigers), netwerkpartners en lokale aanbieders van beschermd wonen betrokken. De adviezen van de adviesraad Sociaal Domein (zie bijlage 2, paragraaf 3) worden ook meegenomen.

3. Toegang Beschermd Wonen

Onze gemeente kan beschermd wonen niet zelfstandig uitvoeren, wij zijn afhankelijk van samenwerking met de andere negen gemeenten in de regio Centraal Gelderland. Vanaf 2023 gaat de uitvoering van beschermd wonen veranderen. Er wordt een nieuw, hybride, toegangsmodel ingevoerd, bestaande uit een lokale toegang met een regionaal expertiseteam en backoffice. Het voornemen is om de benodigde uitvoeringsorganisatie (deels) onder te brengen bij de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) Sociaal Domein, waar ook de inkoop van beschermd wonen is ondergebracht.

Tijdpad

Wij informeren u vroegtijdig over dit voornemen en stellen u voor, hier geen wensen en bedenkingen over in te dienen. Wij verwachten uw raad in het 3e kwartaal van 2022 een concrete uitwerking van de nieuwe uitvoeringsorganisatie voor te kunnen leggen. Wij stellen u dan opnieuw in de gelegenheid om uw zienswijze naar voren te brengen, voorafgaand aan besluitvorming in ons college (conform de regionaal afgesproken procedure voor het uitbreiden van de MGR Sociaal Domein).

4. Governance

Zoals hiervoor al aangegeven, kiezen we voor de lichtste vorm van samenwerking en regelen we de governance in een meerjarig convenant. In het convenant worden de regionale afspraken in het Bestuurlijk akkoord (* bijlage 3) over de samenwerking, financiering en uitvoering geborgd.

Tijdpad

Het concept-convenant was bij het schrijven van dit raadsvoorstel nog niet beschikbaar. Ons college zal het convenant pas ondertekenen nadat uw raad akkoord is gegaan met de regionale kadernota.

b) Evaluatie

De regionale kadernota beschrijft een meerjarige koers, die elke twee jaar wordt geëvalueerd vanuit het programma Samen aan Zet. Er wordt een regionaal dashboard ingericht met monitorings-informatie.

c) Participatie en communicatie

De adviesraad Cliënten- en inwonerparticipatie heeft 15 oktober 2021 advies uitgebracht. Bij de uitwerking van het lokale uitvoeringsplan, waarbij wij aansluiten bij de gemeente Rheden, worden aanbieders, samenwerkingspartners, cliënten(vertegenwoordigers) en ervaringsdeskundigen betrokken.

d) Publicatie verplicht?

N.v.t.

Wat mag het kosten?

Vanaf 2023 zijn we als gemeenten gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiële dekking van de regionale begroting voor beschermd wonen en beschermd thuis. Alle gemeenten ontvangen via een ingroeipad van tien jaar (2023-2032) via het Gemeentefonds een integratie-uitkering beschermd wonen. Als het gaat om het inbrengen van de benodigde rijksmiddelen, is vanaf 2023 besluitvorming nodig van alle tien gemeenten. In de toelichting op dit raadsvoorstel (*bijlage 2, paragraaf 2) vindt u een overzicht, uit september 2021, met de voorlopige bijdragen zoals die geraamd worden voor onze gemeente.

Het college van burgemeester en wethouders,

Boele Boelens,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Bijlagen

1. Kadernota Beschermd Wonen 'Samen aan Zet 2022 en verder'
2. Toelichting bij het raadsvoorstel
3. Bestuurlijk akkoord d.d. juni 2021